

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kovács Kázmér ügyvéd által képviselt felperesnek, az Udvardi és Kozma Ügyvédi Iroda - ügyintéző dr. Udvardi György ügyvéd és dr. Makk Emese jogtanácsos által képviselt I. rendű, a Tavasz és Tibold Ügyvédi Iroda - ügyintéző: dr. Tibold Csaba ügyvéd által képviselt II. rendű alperesek ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2008. szeptember 22. napján meghozott, 11.P.24.929/2003/116. számú közbenső ítélete ellen, az I. rendű alperes részéről 120. és 123., a II. rendű alperes részéről 122. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy az alpereseknek személyenként fizessen meg 200.000 - 200.000 (kettőszázezer - kettőszázezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget és az államnak külön felhívásra térítsen meg 336.000 (háromszázharminchatezer) forint kereseti és 336.000 (háromszázharminchatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2002. nyarán az I. rendű alperes 'A'-i áruházában a II. rendű alperes által gyártott műanyagból készült szódásszifont vásárolt. A palack 2003. április 27-én szódakészítés közben felrobbant; a feneke levált, a másik része a felperes bal arcfelébe csapódott, ennek folytán a felperes arccsontja eltört és a bal szemét is elvesztette. A palack

felrobbanásának oka az volt, hogy a palack alja nem megfelelően volt kiképezve, és nem megfelelően csatlakozott a palack hengeres részéhez; az alja ugyanis nem félgömb alakú, hanem lapos volt. A hengeres palást és a fenékrész között éles sarokátmenete volt. A rendszeres használatnál együtt járó folytonos nyomásváltozás következtében fellépett anyagmozgás az éles sarokátmenetnél hajszálrepedéseket okozott, s miután az anyag a szóban lévő helyen kritikus mértékben meggyengült, a robbanás bekövetkezett.

A bizonyítékok mérlegelése körében az elsőfokú bíróság kifejtette: annak bizonyítása, hogy a felperes a szifont az I. rendű alperes áruházában vásárolta és azt a II. rendű alperes gyártotta, a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a felperest terhelte. A felperes a bizonyítási kötelezettségének eleget tett. A felperes olyan tanút jelölt meg - nevezetesen **Sz. P.-t** - aki ugyancsak a II. rendű alperes által gyártott szódásszifont vásárolt, és a szifon, valamint a hozzá tartozó használati utasítást a bíróságnak átadta. A felrobbanathoz hasonló két szifont adott át a tanúként ugyancsak kihallgatott **T. L.-né**, aki a 'B'-i műszaki boltban dolgozott eladóként. **T. L.-né** azt vallotta, hogy a szifonokat **T. A.** nagykereskedőtől szerezték be, **T. A.** pedig a II. rendű alperestől vásárolta a szifonokat. **T. A. T. L.-né** tanúvallomását tanúkénti kihallgatásakor megerősítette, mert ő is azt vallotta, hogy a II. rendű alperestől vett szifonokat forgalmazott.

A felperes állításait támogató tanúvallomások annak ellenére nem voltak aggályosak, hogy a tanúk egy része a felperes hirdetésére jelentkezett, mely hirdetésben a felperes pénzjutalmat ígért azoknak, akik a II. rendű alperes által gyártott szifont tudnak bemutatni. Nem dönti meg a tanúvallomások valóságát az sem, hogy a II. rendű alperes által a szakértőnek átadott flakonfúvásra szolgáló szerszámmal gyártható palackok nem azonosak a tanúk által összehasonlítás céljából a bíróságnak átadott palackokkal. Nem zárható ki ugyanis, hogy a II. rendű alperes más szerszámot is használt a szódásszifonok palackjainak gyártásához, vagy a II. rendű alperes mástól szerzett be palackokat, amelyek ugyancsak eltérőek voltak a szakértőnek vizsgálatra átadott szerszámmal gyártható palackoktól.

Nem zárható ki az sem, hogy a II. rendű alperes más palackokra is szerelt szifonokat, nem csak olyanokat, amelyre a Minőségellenőrzési Intézet a forgalomba hozatali engedélyt kiadta. A felperes által megjelölt bizonyítékok cáfolják **Sz. L.** mérnökszakértő azon feltételezését, hogy a palackot a felperes kicserélte. Ellentmond a szakértő feltételezésének az is, hogy a felrobbant palackba pontosan illeszkedett a szívó- és a nivócső is.

A flakonok fúvására szolgáló szerszám térfogatát a szállítólevél 1,5 literesnek, a számla 1,3 literesnek tüntette fel. Az 1 literesként árusított palackok is azonban 1,2-1,3 liter űrtartalmúak, a gáztér térfogata ugyanis 2-3 dl, így a felperes által 1 literesként vásárolt palack űrtartalma lényegében megegyezik a II. rendű alperes által gyártott palackok űrtartalmával.

Nem tudta a felperes kétségtelenül bizonyítani, hogy az I. rendű alperes a szifonhoz úgynevezett nagy patront is adott. Az I. rendű alperes tanúként kihallgatott alkalmazottai nem emlékeztek, hogy az akció keretében a vevőszolgáltatnál a vásárlóknak nagy patront is adtak a szifonokhoz. Az azonban nem is volt tőlük elvárható, hogy az akció részleteire több év távlatából emlékezzenek. Mégis inkább a felperes állítása látszik valószínűnek, mert abban az időszakban, amikor a

felperes a szifont megvásárolta, az I. rendű alperes 'A'-i áruházába a szifonokat akcióban árulták, ezt a felperes az iratokhoz csatolt reklámújsággal igazolta.

Annak a szakvélemény szerint egyébként sem volt jelentősége, hogy a felperes a szódavíz készítéshez nagy méretű széndioxid patront használ; ennek folytán a palackban a megengedettnél nagyobb túlnyomás nem keletkezhetett.

Az I. rendű alperes nem bizonyította, hogy a szifonokat kartondobozba csomagolva árusította, ezzel szemben **Sz. P.**, **Sza. L.** és **T. L.-né** pedig azt vallották, hogy a szifonok nejlonzacskóba voltak csomagolva.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítélettel az alperesek teljes egyetemleges kártérítési felelősségét a felperes a szódásszifon felrobbanásával okozati összefüggésben ért károkért megállapította.

A közbenső ítélet indokolása szerint az I. rendű alperes a szifon megvásárlásával a közte és a felperes között létrejött adásételi szerződést hibásan teljesítette. Az I. rendű alperest a Ptk. 305. §-ára figyelemmel, a felperesnek a hibás teljesítéssel okozott károkért a Ptk. 310. §-a alapján terheli a felelősség. A II. rendű alperes, mint a perbeli szifon gyártója, a termékfelelősségről szóló 1993. évi X. törvény 3. § (1) bekezdése alapján tartozik kártérítési felelősséggel.

Fellebbezéseikben az alperesek az első fokú közbenső ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérték.

Az I. rendű alperes azzal érvelt, hogy nem az általa eladott palack robbant fel, hanem egy másik palack. Ezt a tényt **Sz. L.** mérnökszakértő aggálytalan szakvéleménye megállapította; a szakvélemény helyességét a felek sem vonták kétségbe. Az adagolófejhez a felperes nem a hozzátartozó palackot használta, hanem azt kicserélte. Az üdítőitalos és az ásványvizes palackokra az adagolófej rácsavarható volt. Hangsúlyozta, hogy ha a II. rendű alperes éveken keresztül, hibásan kialakított palackokkal gyártott volna szifonokat, úgy huzamos használat után a palackoknak fel kellett volna robbannia. A felpereséhez hasonló baleset azonban nem történt és a termékkel kapcsolatos vásárlói kifogásokat sem jelentettek be nála. A 'B'-i boltban árult és a tanú által átadott szifonok hasonló kiképzésűek voltak, mint a felperes által bemutatott, balesetet okozó palack, de azzal nem voltak azonosak, hiszen nivócső sem kellett a használatukhoz. **T. L.-né** 2000-ig dolgozott a 'B'-i boltban és azt vallotta, hogy a szifonokat 2001-ig fogalmazták. Arra nem emlékezett, hogy volt-e használati utasítás a szifonokhoz, de arra igen, hogy a gyártójuk a II. rendű alperes volt. Ez a tanú szavahihetőségét kétséggé teszi.

A II. rendű alperes bizonyította, hogy milyen formázó szerszám használatával, milyen kiképzésű palackokat gyártott, s ezek a palackok, miként a szakvélemény megállapította, nem azonosak a felperes és a tanúk által a bíróságnak átadott palackokkal. A szifonokat csak színes kartondobozokba forgalmazta, olyan akciót soha nem szervezett, hogy a megvásárolt szódásszifonokhoz külön adagolófejet adott volna ajándékba.

A közbenső ítélet indokolásával ellentétben **S. L.** nem állította azt a tanúvallomásaiban, hogy nejlonzacskóba csomagolva vásárolta a szifont a II. rendű

alperes áruházában. **V. A., J. B.** beszerző és **T. A.** nagykereskedő viszont azt vallották, hogy a szifonok kartondobozba voltak csomagolva.

A II. rendű alperes azt sérelmezte a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság olyan tanúk vallomásai alapján állapította meg a felperes állításaival megegyező ítéleti tényállást, akiknek a felperes pénzt fizetett a tanúskodásért.

Kiemelte, hogy a szakértőnek bemutatta a szerszámot, amellyel a palackokat gyártotta és a szerszámmal készíthető palackok nem egyeztek meg a felrobbant és a többi mintaként bemutatott palackkal.

Kifogásolta, hogy az első fokú közbenső ítélet indokolása nem említi meg a szakvéleménynek azt a megállapítását, miszerint az adagolófej, a nivócső és a szívócső ásványvizes palackokhoz is csatlakoztatható.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú közbenső ítélet helybenhagyására irányult.

Előadta, hogy megdőlt **Sz. L.** mérnökszakértőnek az a feltételezése, miszerint a szifon palackrészét kicserélték, hiszen több eredeti összetételű és nem a fogyasztók által különböző darabokból „összeházasított” palackot adtak át az elsőfokú bíróságnak a tanúk.

A nyomszakértő kétségtelenül azt állapította meg, hogy a nivócső előállításához használt 3 szerszámmal **S. L.** tanú által átadott és a felrobbant palackhoz használt nivócsőtől eltérő nivócsövet lehetett csak gyártani, ennek azonban nincs ügydöntő jelentősége, mert a szakértő a szerszámokat 2006-ban vizsgálta meg, a felrobbant palackokhoz tartozó nivócsövet pedig 2002. előtt gyártották.

Hivatkozott arra is, hogy **R. F. J.-né** az alperes alkalmazottja azt vallotta: a felrobbant szódásszifont felismeri.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezések alaposak.

Az ítéltábla a bizonyítékoknak az elsőfokú bíróság által történt mérlegelésével nem értett egyet.

A Pp. 164. § (1) bekezdése kimondja, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

A Pp. 206. § (1) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A perben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a balesetét okozó szódásszifont az I. rendű alperes hozta forgalomba és a II. rendű alperes gyártotta. A bizonyítás sikertelenségének következményét ő köteles viselni és a bizonyítás során el nem oszlatható kételyeket is az ő terhére kell értékelni.

Az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt tanúk vallomásainak tulajdonított ügydöntő jelentőséget azzal az érveléssel, hogy a vallomásaik aggálytalanok voltak és kétségtelen, hogy közülük a felperes hirdetésére vallomástételre jelentkezett

tanúk **S. L.**, **Sz. P.** és **Sza. L. Á.** által a bíróságnak átadott szifonok a II. rendű alperes által gyártottak voltak.

A perben kirendelt műszaki- és nyomszakértői véleményt, amelyek nem támogatták a felperesi állításokat, azért vetette el, mert kétséges volt álláspontja szerint, hogy a II. rendű alperes azokat a műanyag fröccsöntéshez használt formázó szerszámokat adta át a szakértőknek megvizsgálásra, amelyekkel az I. rendű alperes által forgalomba hozott palackokat gyártotta. Az I. rendű alperes alkalmazottainak vallomása pedig azért nem volt a felperes, illetve az általa megjelölt tanúk vallomásának valóságát gyengítő bizonyítékként figyelembe vehető, mert az emlékezetük a szódásszifon 2002. évben akció keretében történt árusítása és a kihallgatásuk közötti hosszú időben elhomályosult.

Sz. L. igazságügyi mérnökszakértő beszerezte a ... Minőségellenőrző Rt. szifonok forgalomba hozatalára kiadott engedélyeit, s az engedélyek kiadásának alapjául szolgáló szakvéleményt, s ezek alapján alakította ki azt az álláspontját, miszerint „a dokumentumok összevetésével arra a következtetésre lehetett jutni, hogy a II. rendű alperes ilyen alakú (félgömb alakú fenékkal kialakított) palackokat gyártott.”

Az elsőfokú bíróság szerint nem zárható ki, hogy a II. rendű alperes nem csak olyan szifonokat gyártott, amelyekre fogalomba hozatali engedélyt kapott; palackokat gyárthatott más szerszámmal, és beszerezhetett más forrásokból is. Ennek bizonyítása azonban a felperest terhelte és nem a II. rendű alperest. Az elsőfokú bíróság a szóban forgó tényt, nevezetesen, hogy a II. rendű alperes csak a szakértőnek bemutatott szerszámmal gyártott palackokat, bizonyításának terhet fordította a felperesről a II. rendű alperesre.

Megállapította a szakértő, hogy az ásványvizes és üdítőitalos, valamint a szifonpalackok nyaka és csavarmenete egyforma, a szifonadagoló fej bármelyikre rácsavarható. A felperes „egy kis nyomásra tervezett és gyártott palackot használt nagynyomású palackot igénylő szódakészítéshez.”

A nyomszakértő megvizsgálta a II. rendű alperes által átadott szerszámmal gyártott nivócsöveket és megállapította, hogy azok eltérnek a felrobbant szifonhoz használt, valamint **S. L.** tanú által átadott nivócsövektől.

A reklámújságban lévő és a felperes hirdetésén szereplő szifon formája is eltér a felrobbant és a tanúk által átadott palackok formájától. A reklámújságban és a hirdetésen ábrázolt palackok felső adagolófej alatti része is félgömb alakban végződik, míg a felrobbant és a tanúk által átadott szifonok palackjának felső része kúpos alakú. Az akcióban árusított szifonok palackjának formája azonosnak tekinthető a reklámújságban megjelent palack formájával.

A műszaki és nyomszakértői vélemények, a forgalomba hozatali engedélyek a felperes hirdetésén és az I. rendű alperes reklámújságján ábrázolt palackok formája a bizonyításra kötelezett felperes állításait cáfolták és ezekkel a bizonyítékokkal a felperes állításait támogató tanúvallomások legfeljebb csekély fokú kételyeket tudtak kelteni. Ítéleti bizonyossággal így nem lehetett megállapítani, hogy a felperes a II. rendű alperes által gyártott palackot vásárolt és ilyen palack felrobbanása okozta a balesetét.

Az iratokhoz csatolt számla (4. sorszám) szerint 2001. július 7-én a II. rendű alperesnek 5.600 darab „szifondobozt” adtak át. A felperessel mintegy 10 éve baráti

viszonyban lévő **S. L.** tanú azt vallotta, hogy az általa az I. rendű alperes 'C'-i áruházában vásárolt szifont emlékezete szerint „kék kartondobozban árulták”. **Sza. L.** az első fokú ítéletben foglaltakkal ellentétben nem vallotta azt, hogy a szifon, amelyet ő is ugyancsak a 'C'-i ... áruházban vásárolt, nejlonzacskóba csomagolva árulták. Mindez amellett, hogy az I. rendű alperes a kérdéses időszakban a II. rendű alperestől beszerzett szifonokat árusított, ugyancsak kétségesé teszi, hogy a felperes balesetét az I. rendű alperes áruházában vásárolt palack felrobbanása okozta.

Minthogy a perben az alperesek kártérítési felelősségének megállapítását megalapozó tények bizonyítása a felperest terhelte és a felperes állításait támogató tanúvallomások összevetve a tanúvallomásokkal ellentétben álló egyéb bizonyítékokkal, különös tekintettel a hatósági forgalomba hozatali engedélyére és a mérnökszakértői véleményre, e tények bizonyítására nem voltak elegendőek, az ítélőtábla az első fokú közbenső ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

A peresztes felperes a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperesek fellebbezési perköltségét és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket is megfizetni.

Budapest, 2009. április 8.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Szücs József s. k. előadó bíró, Dr. Németh László s. k. bíró